

Ocena wstępna KPK OECD zawiadomienia w sprawie potencjalnego naruszenia

Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych

Warszawa, 31 października 2023 r.

I. ZAWIADOMIENIE

- 1) W dniu 22 stycznia 2023 r. na adres mailowy Krajowego Punktu Kontaktowego OECD ds. odpowiedzialnego biznesu (KPK OECD) wpłynęło zawiadomienie o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych (Wytyczne OECD).
- 2) Zawiadomienie zostało wniesione przez p. Krystiana Kosowskiego, byłego pracownika spółki SII Sp. z o.o. (dalej „Autor zawiadomienia”).
- 3) Zawiadomienie dotyczyło potencjalnego naruszenia Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych przez spółkę SII Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej „Przedsiębiorstwo”), wchodzącą w skład francuskiej Grupy Kapitałowej Groupe SII z siedzibą w Paryżu.

II. OPIS PRZEDMIOTU ZAWIADOMIENIA

Z informacji przedstawionych w zawiadomieniu wynika, że Autor zawiadomienia rozpoczął pracę w Przedsiębiorstwie w dniu 1 maja 2022 r.

Autor zawiadomienia poinformował KPK OECD, że w dniu 18 listopada 2022 r. powołał wraz z współpracownikami Związek Zawodowy Pracowników SII. O tym fakcie zawiadomił pracodawcę listem poleconym wysłanym w dniu 18 listopada 2022 r.

W dniu 25 listopada 2022 r. Autor zawiadomienia otrzymał drogą elektroniczną dokument zatytułowany: „Rozwiązanie umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia”, w którym stwierdzono, że „przyczyną rozwiązania umowy jest rażące naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych w zakresie przestrzegania zasad współżycia społecznego i dbania o dobre imię pracodawcy oraz utrata zaufania do pracownika”.

W opinii Autora zawiadomienia okoliczności związane z jego zwolnieniem z pracy, jak również działania Przedsiębiorstwa podjęte po otrzymaniu informacji o założeniu związku zawodowego naruszają następujące rozdziały Wytycznych OECD: Rozdział II „Zasady ogólne”, Rozdział IV „Prawa człowieka” oraz Rozdział V „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”.

Autor zawiadomienia podkreślił w zawiadomieniu naruszenie w szczególności następujących punktów w ww. rozdziałach Wytycznych OECD:

Rozdział II „Zasady ogólne”, część A, pkt 9., zgodnie z którym przedsiębiorstwa powinny:

pkt 9. *Powstrzymać się od podejmowania działań dyskryminujących lub dyscyplinarnych skierowanych przeciwko pracownikom, którzy bona fide zgłaszają zarządowi lub, tam gdzie jest to właściwe, odpowiednim władzom przypadki zachowań sprzecznych z prawem, Wytycznymi czy polityką przedsiębiorstwa.*

Rozdział IV „Prawa człowieka”, zgodnie z którym: *W ramach praw człowieka, zobowiązań państw na terytorium których działają oraz praw i regulacji krajowych, przedsiębiorstwa powinny:*

pkt 1. *Szanować prawa człowieka, co jest równoznaczne z brakiem naruszania praw innych ludzi, oraz reagować na negatywne skutki działalności przedsiębiorstwa w zakresie praw człowieka.*

Rozdział V „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”, zgodnie z którym: *Przedsiębiorstwa powinny, w ramach stosownych przepisów prawa, regulacji i istniejących stosunków pracy, praktyk zatrudnienia oraz międzynarodowych norm pracy:*

pkt 1. a) *Szanować prawo do zakładania lub przystępowania do wybranych związków zawodowych i organizacji przedstawicielskich przysługujące pracownikom zatrudnionym w przedsiębiorstwach wielonarodowych.*

pkt 1. b) *Szanować prawo do posiadania związków zawodowych i organizacji przedstawicielskich w celu zawierania układów zbiorowych oraz podejmować konstruktywne negocjacje, zarówno indywidualnie jak i za pośrednictwem federacji pracodawców, w celu osiągnięcia porozumienia w kwestii warunków zatrudnienia.*

oraz

pkt 4. a) *Przestrzegać norm zatrudnienia i zasad relacji pracowniczych w stopniu nie mniejszym niż czynią to porównywalni pracodawcy w państwie goszczącym.*

III. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ KPK OECD PO OTRZYMANIU ZAWIADOMIENIA

Po otrzymaniu zawiadomienia o potencjalnym naruszeniu Wytycznych OECD, KPK OECD podjął następujące działania:

- 1) **27 stycznia 2023 r.** KPK OECD drogą elektroniczną potwierdził Autorowi zawiadomienia otrzymanie zawiadomienia oraz poinformował, że zgodnie z procedurą postępowania przed KPK OECD zostanie ono przekazane Przedsiębiorstwu.
- 2) **1 lutego 2023 r.** KPK OECD wysłał pismo do Przedsiębiorstwa informujące o wpłynięciu zawiadomienia do KPK OECD wraz z prośbą o zajęcie przez Przedsiębiorstwo stanowiska w sprawie w terminie do dnia 14 lutego 2023 r..
- 3) Ponieważ Przedsiębiorstwo jest polską spółką, która wchodzi w skład francuskiej grupy kapitałowej Groupe SII z siedzibą w Paryżu, polski KPK OECD w dniu **2 lutego 2023 r.** poinformował drogą elektroniczną francuski KPK OECD o otrzymaniu ww. zawiadomienia.
- 4) **24 marca 2023 r.** KPK OECD spotkał się z Autorem zawiadomienia.
- 5) **31 marca 2023 r.** KPK OECD spotkał się z przedstawicielami Przedsiębiorstwa.

IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE ZAWIADOMIENIE

W trakcie spotkania KPK OECD z Autorem zawiadomienia w dniu 24 marca 2023 r. Autor zawiadomienia poinformował KPK OECD o przyczynach założenia związku zawodowego oraz celach działania organizacji związkowej w Przedsiębiorstwie.

Ponadto Autor zawiadomienia poinformował KPK OECD, że w jego ocenie sytuacja związana z jego zwolnieniem z pracy wiąże się nie tylko z samym faktem oraz formą zwolnienia Autora zawiadomienia,

ale też z kompleksowym podejściem Przedsiębiorstwa do kwestii organizacji pracy, systemu wynagradzania pracowników, uwzględniania stażu pracy oraz respektowania wolności zrzeszania się.

V. STANOWISKO PRZEDSIĘBIORSTWA

Przedsiębiorstwo przedstawiło swoje stanowisko w piśmie do KPK OECD z dnia 14 lutego 2023 r., w którym nie zgodziło się z zarzutami Autora zawiadomienia opisanymi w zawiadomieniu do KPK OECD. Wraz z pismem Przedsiębiorstwo przekazało także szczegółową dokumentację uzupełniającą.

Przedsiębiorstwo wskazało w szczególności, że posiada dowody, iż zwolnienie z pracy Autora zawiadomienia było uzasadnione i nie przysługiwała mu specjalna ochrona związkowa. W ocenie Przedsiębiorstwa argumenty Autora zawiadomienia są niezgodne z prawdą, m.in. z uwagi na:

- a) wadliwe utworzenie organizacji związkowej,
- b) nieskuteczne zawiadomienie Przedsiębiorstwa o powstaniu organizacji związkowej,
- c) brak objęcia działalnością organizacji związkowej całego zakładu pracy w Przedsiębiorstwie,
- d) brak przekazania Przedsiębiorstwu informacji o objęciu Autora zawiadomienia szczególną ochroną stosunku pracy na podstawie uchwały zarządu organizacji związkowej,
- e) brak potwierdzenia o wyborze Autora zawiadomienia do pełnienia funkcji Przewodniczącego Zarządu powołanej organizacji związkowej.

W ocenie Przedsiębiorstwa zarzuty Autora zawiadomienia sformułowane w zawiadomieniu do KPK OECD nie mają oparcia w stanie faktycznym. Dodatkowo Przedsiębiorstwo podkreśliło, że Autor zawiadomienia próbuje wykorzystać procedurę postępowania przed KPK OECD dla swoich korzyści próbując wywrzeć na Przedsiębiorstwo presję w wymiarze publicznym.

Podczas spotkania KPK OECD z przedstawicielami Przedsiębiorstwa w dniu 31 marca 2023 r. Przedsiębiorstwo podtrzymało swoje stanowisko przedstawione w ww. piśmie, argumentując, że działanie Przedsiębiorstwa polegające na rozwiązaniu umowy o pracę z Autorem zawiadomienia było zgodne z prawem i uzasadnione.

Przedsiębiorstwo wskazało na naruszenia, jakich w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie miał się dopuścić Autor zawiadomienia oraz wskazało na szereg innych postępowań toczących się w sprawie dotyczącej rozwiązania umowy o pracę z Autorem zawiadomienia.

VI. OCENA SPRAWY PRZEZ KPK OECD

W okresie od kwietnia do lipca 2023 r. KPK OECD badał sprawę analizując przedstawione przez Przedsiębiorstwo oraz Autora zawiadomienia dokumenty. Zgodnie z Procedurą postępowania przed KPK OECD (część B. 1, 2) wstępna analiza sprawy obejmowała sprawdzenie:

- a) tożsamości Autora zawiadomienia oraz powodów jego zainteresowania sprawą,
- b) czy sprawa jest istotna i uzasadniona,
- c) czy istnieje związek pomiędzy działalnością Przedsiębiorstwa a sprawą,
- d) czy w danej sytuacji mogły/mogą mieć zastosowanie inne mechanizmy odwoławcze lub procedury prawne (w tym postępowanie sądowe),

- e) w przypadku, gdy w tej samej sprawie prowadzone jest postępowanie przed innym organem – sprawdzenie czy prowadzenie postępowania przed KPK OECD jest możliwe,
- f) czy rozpatrywano już podobne sprawy (lub czy toczą się podobne postępowania) w ramach innych procedur krajowych lub międzynarodowych,
- g) czy zaangażowanie KPK OECD w prowadzenie danej sprawy ma szansę przyczynić się do wdrożenia nowych dobrych praktyk w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia biznesu.

W dniu **22 maja 2023 r.** KPK OECD drogą elektroniczną wystąpił do Przedsiębiorstwa z prośbą o przesłanie informacji o wszystkich postępowaniach prowadzonych przed innymi organami, które zostały wszczęte z inicjatywy Autora zawiadomienia bądź z inicjatywy Przedsiębiorstwa i mające związek z przedmiotem zawiadomienia do KPK OECD.

W dniu **22 maja 2023 r.** KPK OECD drogą elektroniczną wystąpił do Autora zawiadomienia z prośbą o przesłanie ewentualnych informacji, dotyczących przedmiotu zawiadomienia, jakie zaistniały od czasu spotkania KPK OECD z Autorem zawiadomienia w dniu 24 marca 2023 r., i mogą mieć w opinii Autora zawiadomienia wpływ na podjęcie przez KPK OECD decyzji o przyjęciu sprawy do prowadzenia.

Zarówno Przedsiębiorstwo jak i Autor zawiadomienia przekazali KPK OECD dodatkowe informacje uzupełniające w sprawie.

VII. DECYZJA KPK OECD

Po przeanalizowaniu wszystkich przedstawionych w sprawie dokumentów oraz informacji uzyskanych w toku spotkań ze stronami postępowania **KPK OECD w dniu 28 sierpnia 2023 r. zdecydował o przyjęciu sprawy do prowadzenia.**

Przyjęcie sprawy do prowadzenia nie oznacza jednakże potwierdzenia przez KPK OECD naruszenia przez Przedsiębiorstwo Wytycznych OECD.

VIII. UZASADNIENIE DECYZJI KPK OECD

Zgodnie z Procedurą postępowania w sprawie potencjalnego naruszenia Wytycznych OECD (Część B. I, pkt 2)) analiza sprawy przeprowadzona przez KPK OECD obejmowała m.in. sprawdzenie szczegółowych kryteriów dostępności postępowania przez KPK OECD.

W wyniku przeprowadzonej analizy KPK OECD uznał, iż zostały spełnione podstawowe kryteria przyjęcia sprawy do prowadzenia. W ocenie KPK OECD sprawa ma charakter istotny i uzasadniony. Treść zawiadomienia dotyczącego potencjalnego naruszenia Wytycznych OECD, jak również stanowiska stron przedstawione w trakcie postępowania prowadzonego przez KPK OECD wskazywały na związek pomiędzy sprawą a działalnością Przedsiębiorstwa, które jest przedsiębiorstwem wielonarodowym operującym na rynku polskim.

Po dokonaniu przeglądu spraw prowadzonych przez Krajowe Punkty Kontaktowe OECD w innych krajach, polski KPK OECD uzyskał wiedzę o szeregu spraw prowadzonych przez inne KPK OECD w zakresie naruszeń Wytycznych OECD w odniesieniu do Rozdziału II. „Zasady ogólne”, Rozdziału IV. „Prawa człowieka” oraz Rozdziału V. „Zatrudnienie i stosunki pracownicze”.

Zgodnie ze statystykami OECD potencjalne naruszenia przez przedsiębiorstwa Rozdziału IV. „Prawa człowieka” są od 2011 r., kiedy to Wytyczne OECD zostały poszerzone o rozdział dotyczący praw człowieka, najczęściej wskazywanym rozdziałem w zawiadomieniach kierowanych do KPK OECD.

W 2021 r. naruszenia Rozdziału V. „Zatrudnienie i stosunki pracownicze” były trzecim w kolejności rozdziałem, na którego naruszenie wskazywano w zawiadomieniach do KPK OECD (24% ogółu spraw prowadzonych przez KPK OECD w 2021 r.) po naruszeniach Rozdziału II. „Zasady ogólne” (39%) oraz Rozdziału IV. „Prawa człowieka” (56%).

W wyniku przeprowadzonej analizy KPK OECD stwierdził ponadto, iż w danej sprawie mogą mieć zastosowanie inne mechanizmy odwoławcze lub procedury prawne, w tym postępowania sądowe.

Jednocześnie KPK OECD uzyskał wiedzę o toczących się w sprawie postępowaniach, w tym o: postępowaniu przed sądem rejonowym o przywrócenie do pracy, postępowaniach karnych prowadzonych przez prokuraturę, postępowaniu wykroczeniowym przed sądem rejonowym, postępowaniach sądowych w sprawie o naruszenie dóbr osobistych, postępowaniu sądowym w sprawie ustalenia liczebności Związku Zawodowego Pracowników Przedsiębiorstwa oraz o kontrolach przeprowadzonych przez Państwową Inspekcję Pracy i Urząd Ochrony Danych Osobowych.

W świetle pozyskanych informacji oraz przeprowadzonej analizy KPK OECD starannie rozważył zalecenia wskazane w Wytycznych OECD (*Część II. Procedury wdrażania Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, punkt: Komentarz do „Procedur wdrażania Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, I. Komentarz do Wytycznych proceduralnych dla KPK, Wstępna Ocena, pkt 26.*) mówiące o tym, że KPK OECD nie powinny automatycznie odrzucać sprawy tylko z tego powodu, że w sprawie prowadzone są (lub były prowadzone) inne postępowania.

KPK OECD ocenił również, czy ewentualne przyjęcie sprawy do prowadzenia nie będzie działało na szkodę stron prowadzących inne postępowania w sprawie.

W rezultacie oceny KPK OECD stwierdził, że pomimo iż w danej sprawie toczą się wskazane powyżej postępowania, to ze względu na powagę wskazanej w zawiadomieniu możliwości potencjalnego naruszenia prawa do zakładania i przystępowania do związków zawodowych KPK OECD przyjmuje niniejszą sprawę do prowadzenia.

Przyjmując sprawę do prowadzenia KPK OECD dąży m.in. do wzmocnienia standardów odpowiedzialnego prowadzenia biznesu, mając na uwadze, iż odpowiedzialne przedsiębiorstwo dba o środowisko naturalne, prowadzi dialog z interesariuszami, uczestniczy w rozwoju gospodarczym, środowiskowym i społecznym minimalizując negatywny wpływ, jaki może się pojawiać w związku z prowadzoną przez nie działalnością, a ponadto dba o poszanowanie praw człowieka oraz transparentnie komunikuje o wszystkich prowadzonych przez siebie działaniach.

Przyjmując niniejszą sprawę do prowadzenia KPK OECD będzie dążyć do wzmocnienia wdrażania standardów odpowiedzialnego biznesu, zapewniając stronom postępowania platformę do dialogu mającego na celu wsparcie stron w osiągnięciu porozumienia w zakresie kwestii przedstawionych w zawiadomieniu.

*****

Dalsze kroki i dodatkowe informacje

1. Projekt Oceny wstępnej, zgodnie z Procedurą postępowania w sprawie potencjalnego naruszenia Wytycznych OECD (Część B. I, pkt 7)) zostanie przesyłany stronom postępowania które mogą zgłosić swoje uwagi lub propozycje zapisów w terminie 10 dni od dnia otrzymania dokumentu.
2. Ocena wstępna po uzgodnieniu treści ze stronami postępowania zostanie opublikowana w języku polskim oraz w języku angielskim na stronie internetowej polskiego KPK OECD.
3. Ponieważ Przedsiębiorstwo jest polską spółką, która wchodzi w skład francuskiej grupy kapitałowej, angielska wersja Oceny wstępnej zostanie przekazana francuskiemu KPK OECD.
4. Angielska wersja Oceny wstępnej zostanie przekazana Sekretariatowi OECD i zamieszczona w bazie danych OECD dotyczącej spraw prowadzonych przez Krajowe Punkty Kontaktowe OECD.
5. W następnej kolejności KPK OECD zaprosi strony postępowania na wspólne spotkanie, podczas którego zaproponuje stronom mediacje w celu znalezienia satysfakcjonującego obie strony postępowania rozwiązania sprawy.
6. KPK OECD poinformował strony postępowania o tym, iż od 8 czerwca 2023 r. obowiązuje nowy tekst Wytycznych OECD (*Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej*, Wytyczne OECD, edycja 2023).

Ze względu jednak na fakt, że zawiadomienie w niniejszej sprawie wpłynęło do KPK OECD w dniu 22 stycznia 2023 r., jak również, że w dniu przyjęcia sprawy do prowadzenia (28 sierpnia 2023 r.) nie opublikowana została jeszcze polska wersja językowa Wytycznych OECD, edycja 2023 – KPK OECD prowadzi postępowanie w niniejszej sprawie w oparciu o tekst Wytycznych OECD, edycja 2011 oraz o Procedurę postępowania przed KPK OECD z dnia 7 października 2019 r.